

SLOVENSKI NAROD.

Kaj vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemam, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Ogravnštvo, na katere naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, tj. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Zopet volitve na Češkem.

Zadnji pondeljek so bile volitve v češki deželni zbor. Zmagali so — izvzemši enega kraja, Ljutomišlja, kjer je voljen mladočeh Vacek, v kmetskih okrajih drugod povsod konservativni staročehi, ki nečejo iti v zbor, in propali so svobodomiselnih takozvani mladočehi, kateri hočejo, da se neplodovita pasivnost opusti in se češki narodni zastopniki v deželnem zboru z živo besedo boré za pravice svojega naroda. Vendar zmaga staročeska nij prav sijajna, kajti mladočehi so imeli v mnogih krajih tako velike manjšine kakor še nikdar prej in ako do prihodnjega leta tako napredujejo, bode na Češkem aktivna politika zmagala, kar po našem preverjenju za avstrijsko Slovanstvo ne bode škodljivo, posebno pa za nas ne, ki pasivne politike ne moremo tako izvesti, kakor so jo Čehi dosedaj ko so druge Slované osamljene puščali v državnem zboru, da slabotni in maloštevilni, niti krepka opozicija niso bili.

Razmera je taka: V Hotjeboru je zmagal staročeh Faček s 77 glasovi proti 41, katere je kandidat mladočehov dr. Čížek dobil, v Piznju je dobil staročeh Petak 68 glasov, a mladočeh Škarda 44, v Rokicanu je dobil staročeh Skopce 73, a mladočeh Potuček 61 glasov, v Karlinskem staročeh Zeithammer 134, a mladočeh Kučera 75 glasov, v Příbramu staročeh Kaizel 63, a mladočeh Hodyš 53 glasov, v Kolínu staročeh Ruml (protestantovsk pop) 99, a dr. Sladkovsky 87, v Breznici staročeh Tille 122, a mladočeh Strakaty 62 glasov, dalje v Sušicah staročeh Uhl 68, a mladočeh Tonner 56 glasov, v Milevskem staročeh Faber 95,

a mladočeh Černický 69 glasov, itd. — Iz teh navedenih števil je vidno, da, akopram je zmagal samo eden mladočeh in bode od slej v pražkem deželnem zboru osem čeških poslancev sedelo, vendar je dokazana, da sta v češkem narodu dve mnenji, to je, da je stranka že močna postala, katera želi brezdelavno čakanje popustiti in v javne zastope iti. Tu vse zmerjanje „Politike“ na mladočeha nič ne utaja.

Res je, nij veselo, videti kako je češki narod, ki bi moral edin biti proti tako nevarnemu sovražniku kakor je naš občni protivnik Nemec, razdvojen v dva taborja, ki se ljuto napadata in moči trosita. Ali taki boji dostikrat morajo izvojevani biti in koristijo kasneje, če tudi na videzno alresno škodujejo v sedanjosti. Vihar ki buči v notranjem češke narodne stranke, bode zrak sčistil in razen tega, da bode zabranil reakcionarnim elementom pot v odločilnike češkega naroda, tudi dva sovražnika zdrave narodne politike za prihodnost nemogoča storil: samovladarstvo in trmoglavost posameznih mož, ki hočejo sami vodje biti in želé, da se mora narod le po njihovej glavi, a ne po svetu in sklepu večine narodove inteligencije ravnati, — in pa škodljivo misel, da je mogoče ali sploh koristno „uničiti“ vsako stranko ali frakcijo, ki se ne sklada v vsem z drugo, če prav momentanno večjo frakcijo. V teh dveh faktorjih tiče tudi uzroki za Slovanstvo sedaj neveselega razpora v Čehah; a mi za gotovo upamo, da se bode ta razpor prej poravnal, predno bi mogel Nemec iz njega stalne koristi zajemati, ker: Slovanstvo nad vse!

Interpelacija poslanca g. Pfeiferja

zaradi izpraznene škofove stolice v Ljubljani, stavljena 13. marca v državnem zboru.

Bivši knezoškof ljubljanski, gospod dr. Jarnej Vidmar, odpovedal se je že pred dvema letoma svojemu škofovanju in se je njegova odpoved na najvišjem mestu in pri rimskej kuriji tudi sprejela ter se mu je izročilo le začasno oskrbnništvo te škofije.

To oskrbnništvo je bilo že mnogokrat hudo napadano, posebno zaradi nepostavnega posekovanja veličih delov gozda, ki spada k dotacijskim graščinam Gorenji grad na Štajerskem, blizu 12.000 oralov.

Ravno tako se je v oskrbnijstvu škofije dogodilo, da so bile deputacije že l. 1874 ki so se pritoževale zaradi prevelicnih neredov v svojih farah, ter prosile pomoči pri škofovskem oskrbnijstvu, — zavračevane na njegovega naslednika, ki bode imenovan v najbližjej dobi.

Mnogi dušni pastirji so militvico „pro antistite nostro“ uže opustili in bivši gospod knezoškof in sedanji oskrbnik je bil v časopisih, katere duhovni uredujejo in vzdržujejo, brez prizanašanja izročan javnemu posmehu kar kaže porušeno disciplino in pomanjkanje vsake avtoritete bivšega cerkvenega načelnika. — O škofovskih in dekanatskih konferencah ne čuje se uže nekaj let nič in oni duh krščanske zmernosti, ki je vladal za dobe pokojnega knezoškofa Alojza Wolfa, je, kakor videti, uže davno izginol.

Nespodobna navada, da se pri birmovanju v žagradih nabirajo darovi za škofove sluge in kočijaže, se še vedno trpi. Tako se je n. pr. nabralo po ubozih farah na Dolenskem v lani ob tacih prilikah do 60 gld.

Listek.

Gospica — kmetica.

(Novela A. Puškinova, — poslovenil F. M. Štifter.)

V oddaljenej naši guberniji je bilo imenje Ivana Petroviča Berestova. V svojej mladosti je služil v gvardiji, pričetkom l. 1797 stopil v odpust, se odpeljal na svoje posestvo, katerega od istega časa nij zapustil. Oženil se je z ubogo plemenitaško, katera mu je na porodu umrla, ko je on bil na oddaljenem polju svojega posestva. Gospodarstveni posli so ga kmalu potolažili. Sezidal si je dom po vlastnem načrtu, postavil si suknjeno tovarno, uredil si dohode in začel se šteti za najumnejšega človeka v celej okolici, v čemer mu sosedje, vozivši se k njemu v gostje s svojimi domačimi in psi, nijso prav nič oporekali. O delavnikih je bodil v plisovej kurtki, v praznikih je oblačil jopič iz sukna domačega dela; zapisoval stroške in

nič drugega čital razen „Senatskih novin“. Sploh so ga ljubili, da si ravno je bil prevzet. Le z Gregorjem Ivanovičem Muromskim njegovim najbližnjim sosedom nijsta se mogla. Ta je bil pravi ruski gospodar. Zapravivši večidel svojega imetja v Moskvi, odpeljal se je na svoje zadnje posestvo, kjer je nadaljeval uganjati svoje burke, a burke novega roda. Zasadi je anghčansk vrt, za katerega je potratil vse svoje druge dohode. Njegovi konjarji so bili oblečeni po anghčansko; pri njegovej hčerki je bila madama Anghčanka. Svoja polja obdeloval je po anghčanskej metodi, a

Po tujem kopitu kruh ruski ne raste, i da si je stroške zdatno pomanjšal, vendar se dohodi Grigorja Ivanoviča nijso pomnožili. Tudi na svojem oddaljenem posestvu znal je delati dolgove. Pri vsem tem spoštovali so ga za človeka ne neumnega, kajti on se je prvi odločil založiti svoje imenje v „Oskrbniški sovet“ — promet, kazajoč se tedaj nenavadno

modrega in smelega. Mej ljudmi, kateri so ga obsojali, kazal se je najstrožjega Berestov. Jeza na vse nove naprave je bila odlična črta njegovega značaja. O anglomaniji svojega soseda nij mogel govoriti ravnopravno, vsегда je našel priložnost grajati ga. Če je razkazoval gostu svoje vladanje, odgovoril je na pohvalo svojih gospodarstvenih del; „da“ govoril je z zaničljivim nasmehom: „pri meni nij tega, kar je pri sosedu Grigorju Ivanoviču. Pač nam je treba po anghčanski upravljati. Da bi po ruski bili siti.“ Take in enake burke zvedel je Grigorij Ivanovič po skrbnih svojih sosedih, to se ve da primerno dopolnene in pojasnjene. Anglomani je kritiko isto tako težko prenašal, kakor naši pisatelji. Besil se je in zmerjal svojega nasprotnika Berestova z medvedom in provincijalom.

Take so bile razmere mej tema posestnikoma ko se je pripeljal sin Berestova k njemu na posestvo. Ta je bil odgojen v

in še več od nevednega ljudstva v ta namen. — Dalje dveletne interkalarije, — da si je kranjski religijski fond pasiven — niso postavljene v državni proračun v rubriko „religijski fond za Kranjsko“; poleg tega zapoveduje postava od 7. maja 1874 v §. 12, da se morajo izpraznjeni cerkveni uradi in službe v teku enega leta, tedaj od one dobe, ko se nameščenje razpiše, — zopet nadomestiti.

Od te dobe je minolo dve leti, a želeni red se nij naredil s tem, da bi se bil nov škof nadomestil.

Vsled teh izrednih razmer si dovoljujejo podpisani nj. ekselencio naučnega ministra sledeče vprašati:

Iz katerih uzrokov se uže več nego dve leti izprazneno ljubljansko škofovsko mesto zopet ne izpolni?

V. Pfeifer, dr. Monti, Kardasch, Stockert, Ritter, Hecke, Nabergoj, Langer, dr. Schaffer, Streeruvitz, dr. Kopp, dr. Russ, E. Suess, Göllerich, Friedrich Suess, dr. Hallwich, dr. Roser, Haschek, dr. Razlag, M. Hotschevar, K. Dechman, dr. Vošnjak.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. marca.

V **državnem zboru** je bila 15. t. m. sprejeta postava vsled katere odslej država prevzame v svoje področje oblasti, ki ustanavljajo in potrjujejo mere in vage. Država je v glavnih mestih te oblasti za to sama prevzela in mestom odvzela, ker bodo odslej več opraviti imele, ko bode prihodnje leto po vsem cesarstvu nova mera in vaga uvedena.

Cesar je tržaški deputaciji obljubil, da bode 2. aprila v Trstu navzočen pri odkrivanju Maksimilijanovega spomenika.

Dunajski porotniki so poslanci Schönererja, ki je bil od kancelijskega načelnika kmetijskega ministerstva, barona Schröckingerja tožen zaradi razžaljenja česti (ker je članek priobčil, ki očita uradnikom onega ministerstva, da so spačeni in korumpirani) nekrivega spoznali. — Tožiteljev zagovornik jud Jacques je pri tej priliki grdo sumničil češke porotnike, da so pristranski, a predsednik ga nij zavrnil! Slovana sme vsak žid psovati!

Nov shod treh **cesarjev** namreč nemškega, ruskega in našega avstrijskega se zopet od „N. fr. Pr.“ napoveduje. Ruski car pride namreč v kopel v Ems, kjer

ga bode nemški obiskal in morda še naš. A vse to nij nič posebnega. Dokler ruski car, sicer prileten in bolehen mož, živi, tako dolgo bode vladal nemški vpliv v Rusiji in pri nas. Kasneje uže pride Slovanstvo na vrsto.

Vnauje države.

Italijanski minister - predsednik Minghetti je predložil zbornici italijanskih zastopnikov v Rimu proračun za leto 1874 in 1875, iz katerega se razvidi, da so se in se bodo finančne razmere zedinjene Italije zdatno zboljšale in da država more izhajati.

O **Španiji** pravi glasilo Bismarkovo „N. A. Z.“, da papež na videz za to bolj z Alfonzom vleče, nego z don Karlosom, da ga še pri liberalcih ob kredit spravi in (ker so španjski klerikali za don Karlosa) tako povsod nemogočega stori, ter s tem don Karlosu pot naredi.

Dopisi.

Iz Vipavske doline 16. marca.

[Izv. dop.] Čitalnica v Podragi je slavnemu rodoljubu dr. Lavriču, katerega je pri svojem običnem zboru častnega uda imenovala, pretečeni teden poslala krasno diplomu, izdelano po kaligrafu g. Franju Ferfilu v Gorici. G. Ferfila je res mojster v tej stroki. Primorani smo javno zahvalo izreči, da je tako težavno in trudapolno delo zastonj izvršil in stem pokazal i sam svoje veliko spoštovanje do gori imenovanega v rodoljubju nedosežnega patrijota.

Nekdo se je čutil dolžnega v „Slovencu“ nedavno v imenu nas Vipavskih volilcev dr. Razlaga napasti. Odgovor naš naj bo ta, da je g. dopisnik neresnico govoril, ker to je gotovo, da on niti nij bil pri volilnem shodu na Zemonu, in taisti, ki smo bili, o njegovem dopisu nič vedeli nijmo, dokler ga nijmo v „Slovencu“ brali. Le resnico pišite, resnico.

Če se nam bode Razlag izneveril in pozabil svoj slovenski narod, potem pa bomo uže govorili, dozdej pa nij še nič protinarodnega storil.

Ne napadajta klerikalci Razlaga, temveč tudi sami ste krivi slabega izida volitev v trgovinsko zbornico, ker ste roke križem držali. Marsikdo od vas je premalo ali nič, storil proti briškim sleparijam in goljufijam. Ko bi se ne bila na pr. pri nas dva gospoda naše svobodomiselnosti stranke nekoliko po-

trudila, bila bi narodna stranka pičlo malo glasov iz Vipavske doline dobila, a tako jih je lepo večino. Ne mislite vedno na to, kako kamenje lučati na narodne ljudi, ki nijso po vsi vašem okusu.

Gospod dr. Razlag sam naj pa tudi pomisli, da zastopa narodno najbolj odločen kraj, da nam torej nobeno lavi-ranje, „mehko“ postopanje in strah pred kako „zameri“ nij ljubo, posebno sedaj ne, ko nemški ustavoverci tako brezobzirno z nami ravnaajo in je treba energije od naše strani. Torej več odločnosti bi ne bilo napak, potem bodo morali tudi protivniki utihniti.

V nedeljo je bila tako huda burja, da je v Vipavskem trgu neko ženo tako ob tla vrglo, da si je nogo zlomila. Včeraj je v št. Vidu, kjer je bil semenj, na necega Rezijana burja voz zvrnila, in ga je tako pomečkala, da je takoj umrl. — Tukaj ne morem zamolčati necega čina od strani g. vikarja, ki je še celo v št. Vidu, v celem okraju najbolj ultramontansko mislečem kraju, občno nevoljo vzbudil. Omenjeni Rezijan je zjutraj svoj žalostni konec storil in glejte g. vikar prepove temu revežu zadnjo čast skazati — mu opoldne zvoniti, kakor je tukaj v navadi. Mnogo se je ugibalo, kje bi tičal uzrok temu ravnanju, ker nesrečnež nij bil morebiti kak samomorilec, in prišlo se je slednjič do rezultata, da denar nij le sveta vladar, ampak tudi cerkve vladar. Torej, ker nij bilo plačila pričakovati, se odreče tojemu nesrečnežu izročitev njegovega trupla materi zemlji po stari šegi naše vere — tako je ljudstvo samo kombiniralo. Taka intoleranca, tako nečloveško ravnanje zasluži z vso oostrostjo grajano biti. Če uže nečete ljudstvu iz svojega pomagati — kar bi lahko in ker le od žuljev ljudstva je prišlo to kar imate — ne kažite svoje lakomnosti tam, kjer se vam nobena škoda ne godi, kjer se nobena žrtev od vas ne terjaja. Saj zvonove so kmetje plačali, ne vi. Zares človek mora nehote misliti, da je pri nekaterih gospodih, ki bi imeli krščansko ljubezen do svojega bližnjega učiti in oznanjevati, uže vsaka iskrica človekoljubja ugasnila in da so njihova srca tako otrpnila, da nijso več v stanu gojiti onega blazega čutila, ki ga imenujemo samaritansko ljubezen.

univerzitetu in namerjen stopiti v vojaško službo; no oča v tem nij bil soglasen. V nevojaški službi se je čutil mladi človek po vsem nesposobnega. Drug drugemu nijsta jenjala, in mladi Aleksej je mej tem začel živeti gospodom, pustivši rasti ruse kakor jim je ugodno.

Aleksej je bil resnično izvrsten dečko. Res žal bi bilo, ako bi njegovega lepo izrastenega života ne stiskala vojaška oprava n če bi namesto pretegovati se na konji, ipreživel celo svojo mladost izgubivši se mej kancelijskimi papirji. Glede na to, da je na lovu vedno prvi jezdil, ne izbira se si potov, govorili so sosedje soglasno, da iz njega ne bode nikdar dobrega hišnega gospodarja. Gospice so gledale na njega in včasih se celo zagledale; no Aleksij se je z njimi malo pečal, in mislile so, da je uzrok njegovemu nečuvstvu skrivna zveza ljubezni. I res je hodil po rokah prepis napisa necega njegovega pisma: „Akulini Petrovni Kuročkini:

v Moskvi, nasproti Aleksejevskemu samostanu v hiši mednika Saveljeva, i Vas prepokorno prosim oddati to pismo A. N. R.“

Oni mojih čitateljev, kateri nijso živeli na posestvih, oddaljenih od mest, ne morejo si predstavljati, kake dobre dušice so provincijalne gospice! Odgojene na čistem zraku v senci svojih vrtnih jablan, znanje sveta in življenja srkajo iz knjig. Osamljenje, svoboda in čitanje rano v njih razvijejo čuvstva in strasti, neznane našim razmišljenim krasovicam. Gospice je glas zvončka uže važen dogodek; če se pelja v bližnje mesto pomeni to epoho v svojem življenji, če jo obišče gost, ostane jej dolgo v spominu, da včasih na vselej. To se ve, da se vsak sme smijati, nad katerimi njihovimi osebnostmi; no šala površnega opazovalca ne more ugonobiti njih dostojinstva, mej katerimi je glavno: posebnost značaja, samobitnost (individualiteta), brez katere po mnenju Jean Paula nij človeškega veličja. Po mestih se

ženske morebiti bolje obrazujejo; a navada sveta jim skoro zgleda značaj, in srca postanejo isto tak enoobrazna, kakor kinč na njih glavah. Da si tem nečemo soditi, vendar „nota nostra manet“, kakor piše nek star komentator.

Lehko se razumeje, kak vtis je moral Aleksij napraviti v krogu naših gospic. Prvi se je pred njimi pokazal mračnega in iznenadenega, prvi jim je govoril o prošlih radostih in o uvelej svojej mladosti; razven tega nosil je črno prstan s podobo mrtve glave. Vse to je bilo nenavadno novo v tej okolici. Gospice so zaradi njega prišle ob pamet.

No mej vsemi najbolj zmotil je bčerko mojega Anglomana, Lizo (ali Berto, kakor jo je navadno imenoval Gregorij Ivanovič). Očeta se nijsta vozila drug k drugemu, ona Alekseja še nij videla, a njene mlade sosede so samo o njem govorile.

Bila je stara sedemnajst let. Črne oči

Iz Mozirja 15. marca. [Izvirni dopis.] Kakor je znano, pomaga kmetijstvo na čelu vseh drugih človeških delovanj do blagostanja posameznih ljudstev in obstanka celih držav. Zaradi tega se dan danes kmetijstvo povsodi goji, kajti kmetijstvo je skoro edino nepogrešljivo človeško opravilo in tedaj tudi podlaga obstanka človeške družbe in vseh njenih naprav.

Štajerska c. kr. kmetijska družba je za dobro spoznala poslati nekatere gospode učitelje kmetijstva po trgih in vaseh, da bi oni o kmetijstvu in konjereji kmetovalcem poduka predavali, da bodo tudi kmetovalci za svojo blagost poskusili zemljo drugače obdelovati, nego do sedaj, da bodo njih trud bolj plodonosen, da bi jedenkrat izginil sredovečni izrek: „tako je delal moj oče, tako bom tudi jaz“.

Dne 22. t. m. bode namreč ob 10. uri dopoludne na Vranskem in v Gornjem gradu deželni živinozdravnik gospod dr. Klingan, kateri je po rodu Slovenec, ter bode na uredbo družbe za povzdigo konjereje za Štajersko predaval o konjereji. Istočasno bode na naročilo ces. kr. kmetijske družbe gospod Baumgartner predaval o kmetijstvu. Slavna županstva v Mozirji, Gornjem gradu, Rečici Ljubnem in Kokarjeh so uže pisмено pozivana, občinstvu to javno naznaniti, da se bode predavanja dosta jih udeležilo.

Na to opozorujemo tudi mi naše kmetovalce in konjederce, naj ne zamude veljavne lepe prilike, katera jim je dana, marsikaj koristnega slišati.

Dr. Vilhelm pl. Hamm pravi: „Kder se kmetijstvo ne spoštuje, marljivo ne goji, tam nij ničesar več, kar bi utegnilo k življenju mikati in je više posvečevati.“ Danes nobeden več ne dvomi o resnici Hammovih besedij, in kmetijstvo je živelj vseh drugih človeških pravil; a žalostno je, da čepe še nekateri kmetovalci na prvotni stopinji kmetijstva skoro da ravno tam, kjer so stali njih pradedje pred sto in več leti. Mnogim nij še znan pot napredka. V resnici moramo tudi konstatirati, da vidimo kmetijstvo sploh v raznih krajih z velikanskimi koraki napredovati in dospeli so v nekaterih pridelkih uže do visoke stopinje popolnosti. Posijalo je njim tedaj uže prijazno solnce napredka in ta bode s časoma še sijajniši.

Tedaj na noge kmetovalci! Idite dne 23. t. m. v Gorenji grad, udeležite se v ogro-

mnem številu tega predavanja, kajti kmetijski napredek je temelj, na katerem sloni naša srečnejša bodočnost. Časi se bodo lahko zboljšali in pili ga boste po štajersko kak „firtel“ več.

Domače stvari.

— (Slovenska Matica) bode imela občni zbor za lansko leto še le po končanji deželnega zbora. (Kedaj potlej za letos?) Voliti bode 12 odbornikov. Naša svobodomiselná slovenska narodna stranka hoče polovico svojih, to se ve da literarno izobraženih Slovencev imeti mej novimi odborskimi kandidati. Drugo polovico jih na svobodo prepusti slovenskim „konservativcem“, ker želi v narodni slogi delati za napredek narodne literature, ki je sedaj tako zanemarjena, kakor nij treba da bi bila. Ako pa bode videti, da „konservativna“ ali klerikalna stranka „slogo“ le tako umeje, da bi se mi njeni komandi podvrgli in le za njene enostransko postavljene, dela nezmožne in nedelavne kandidate samo glasovali, — potem nam ne ostaje drugzega, nego odločen boj biti za vseh 12.

— (Vlada) nam baje misli na nedeljski članek o realni odgovoriti. No, čujmo! Uže naprej znamo, kako bo, če bo.

— (Peticije.) Kakor v stenografičnem protokolu drž. zbora od 13. marca beremo, je izročil dr. Vošnjak peticijo cenilnih in mernih uradnikov pri urejevanji zemljišnega davka na Štajerskem; grof Coronini pa peticijo za odpuščenje povrnitve 8547 gld., ki so se l. 1870 dali iz državne blagajne za reguliranje Soče.

— (G. dr. J. Vošnjak) je spisal za družbo sv. Mohora podučljiv spis: „Hranilnice in posojilnice na kmetih“. Družbin odbor je temu spisu razpisano nagrado prisoditi in ga bode priobčil v koledarju za l. 1876.

— (Iz Mozirja) se nam piše 13. t. m.: V krajnem šolskem svetu sedi tudi kot kraj. šolski nadzornik g. Jos. Lipold, tedaj obstoji kraj. šolski svet iz 9 udov.

— (Ubit v gozdu.) V soboto popoldne so kmetje sekali v gozdiču blizu Bizovika pod Ljubljano drevje; velika smreka se nenadoma nagne v stran, ter pade na nacega kmeta, s tako silo, da ga je kar pomčkala. Nesrečnež je bil na mestu mrtev.

„V Tugilovo, k Berestovim. Kuharjeva žena pri njih se denes rešuje, in včeraj nas je prišla vabit na kosilo“.

„Glej!“ rekla je Liza, „gospoda je v sovraštvu, a sluge drug družega ugoščajo.“

„Kaj nam je gospoda mar!“ odgovorila je Nastja; „in razven tega sem jaz vaša, a ne očkova. Vedite, vi se še niste prepirali z mladim Berestovim; a starci naj se obirajo, kolikor je ljubo“.

„Potrudi se Nastja, videti Alekseja Berestova, in poroči mi natančno, kak je on sam po sebi in kakov je človek“.

Nastja je obljubila, a Liza je celi dan nestrpljivo pričakovala, kedaj se povrne. Večer se je Nastja pokazala. „Nu, Lizaveta Gavrilovna“, rekla je pri vходу v sobo; „videla sem mladega Berestova; nagledala sem se dovoljno; celi dan smo bili skupaj.“

(Dalje prih.)

— (Naš domač orkester.) V nedeljo 21. t. m. zvečer ob 1/28 uri bode v čitalnici prva produkcija domačega orkestra, pod vodstvom gospoda kapelnika Stöckla. To kar smo čuli pri vajah nam je porok, da bode naša godba vrlo svirala. Do sedaj šteje društvo 16 igralcev, ki so vsi dobro nekateri celo mojstersko izurjeni na svojih instrumentih, tako, da smemo z dobro vestjo priporočati našemu občinstvu mlado glasbeno podvzetje, ter opozorujemo vse rodo — in glasboljube, da pridejo v nedeljo poslušat kaj da uže znajo naši dilentanti, da se prepričajo, veselega napredovanja. Vstopnina 30 kr. za osobo namenjena je za nakup novih strojev in muzikalij. — Pri tej priliki naj tudi omenim, da bi se bilo skoraj po nekako čudnem načinu orkestralno društvo razkropilo in le rodoljubnim srcem naših godcev se imamo zahvaliti, da akoravno so bili ne malo razžaljeni, vendar niso zapustili svojega cilja, tembolj delajo na vse strani in po vseh močeh, da se novo rojeno podvzetje širi in obrani. Onim osobam pa, ki so hotele z nekako diktatorično silo mlado društvo terorizirati svetujemo, da v prihodnje vsaj svoje strupene jezike za zobmi drže, ako jim nij drugzega mar, nego pevce in godce komandirati kakor kako „vojaško bando“, pustite organizacijo onim, ki so zmožni za to, ne mešajte se v reči v katerih malo ali pa prav nič ne razumete, in ne težite delo neutrudljivim godcem, ki bodo gotovo za naša društva radovoljno delovali, toda — brez absolutistične komande.

— (Ljubljanski porotniki), katerih imena smo včeraj prinesli bodo imeli — kakor se čuje — precej slučajev soditi, mej drugimi tudi pravdo zaradi razžaljenja česti, katero ima „Tagblatt“ in neko drugo, ki jo ima baje „Slovenec“.

— (O „slovečem“ g. Podboju) c. kr. sodniku in nemškutarskem agitatorji, ter o njegovem gospodarstvu smo čudne reči zvedeli in jih hočemo ta teden priobčiti v slavo nemškutarskega javnega gospodarstva in v dokaz, kaj sme človek vse počenjati, ako je nemškutar.

— (Strosmajer) je 17. t. m. zjutraj zapustil Rim in se preko Florence, Benetk, Trsta, Ljubljane in Zagreba vrača v Djakovar domov.

— (Iz Dunaja) se nam piše 14. t. m.: Ali je kaj posebnega prišlo vojnega ministra Kollerja, ali pa po vojni smrdi — prostovoljci ki imajo letos kot rezervisti vaje, poklicani so na vaje uže 5. junija. Ta čas je še vsučeljski semester, dijak je v najboljšem za državne izpite, — a hajd' v belo sukno, to je malo nespametno. Kaj, ko bi državni poslanci tudi kaj storili v tem vprašanji; morebiti sabljarski krogi niti ne vedo, da se študent ne sme na vaje poklicati v mirnih časih mej šolskim letom, ker je študiranje iluzorno.

Slovensko gledališče.

(„Črevljar-baron“, burka v 3 dejanjih.)

Naše gledališče se proti koncu sezone prav vrlo obnaša, kar nas navdaja z veseljem upanjem, da bomo doživeli v prihodnjem letu še mnogo prijetnih večerov. Zadnja predstava nam je bila jasen dokaz, koliko premore dramatično društvo. Spregovorili smo na tem mestu o tej in onej našo sloven-

so oživljale njeno zagorelo in jako prijetno ličice. Bila je edino, torej preljubljeno dete. Njena ljubosumnost in pogoste burke so iznenadile otca, a njeno „madamo“ spravile v obupnost — mis Jacksohn, štiridesetletno devico, katera si je belila in črnila brvi, dvakrat na leto, prebirala Pamela, dobivala za to dve tisoči rubljev in umirala od samega dolgega časa v tej „barbarskej Rusiji“. —

Za Lizo je hodila Nastja; ta je bila starejša, no isto tako ognjena, kakor njena gospica. Liza jo je jako ljubila, odkrivala jej vse svoje skrivnosti in za jednim premišljala z njo svoje nakane; s kratka, Nastja je bila v selu Aposovem dosta značilnejša osoba, čem ljuba nahlebnica v francoskej tragediji.

„Pozvolite mi denes iti v goste“, rekla je enkrat Nastja, napravljaje gospico.

„Hodi; a kam?“

sko dramatično zadevajočej stvari uže marsikatero grajalno besedo; a veseli nas, da uže dolgo časa kaj takega nij bilo treba. Po vsem pa nam nihče ne bo zameril, ako vedno več in vedno boljše stvari zahtevamo saj to je le dotičnikom in nam lastno. Zadnje sledi uže iz občnih principij zdrave sebičnosti.

Govorečim o zadnji predstavi dram. društva 14. t. m. omenjati nam je v prvi vrsti junaka celega večera g. Kajzela. To je igralec, ki zabava vsacega poslušalca; pri vsakem nastopu, pri vsakej besedi, ki jo izpregovori doseže tudi svoj namen: — smeh po vseh prostorih. O pravem času mahne s svojo roko, o pravem času se pogladi po licu na pravem mestu se izpodtakne — kdo se ne smeje? Zadnjič jo je se ve da e krat zavil malo na trivijalno stran, in v drugem dejanji je zabredel za pičico v pretiranje, pa tega mu ne bo nihče zameril, in mi ga z veseljem oprostimo dotičnega greha; vsaj nas je vse drugo odškodovalo za mali prestop, ki se mu je mimogrede vrnil. Gosp. Noll (Podplat) je bil jako rodovit v kupletih, in gromoviti rokoplesk, ki je plačal vsako pomenljivo vrstico, je bil gotovo najboljše plačilo njegovemu trudu. In kaj bi ne ploskali poslušalci, vsaj je vedel vsak, ki se nij bil privozil k templu naše Talije, kako čudno je bil prestvaril gorki jug mestne ceste in ulice. Obžalovati moramo le, da nas marsikatero „blata“ ne rešijo ni kupleti, ni rokoplesk. Gdč. Piskarjeva je bila jako dobre volje, in tudi glasovno boljše disponirana, nego pri predzadnji opereti. Duet s Kajzelom je vzbudil občno veselost. Osupnilo nas je pogumno postopanje in jako živa igra omejenih gospodičin. Elegantno in nalogi primerno je bilo igranje gospodičine Podkrajškove (baronica Rešicka) in ravno tako se je gospod Šušteršič (dr. Kralj) tesno držal svojih mej; nadejamo se, da bode omenjeni gospod opustil vse napake, ki smo jih na tem mestu mnogokrat grajali, in da se nam pokaže pri večji nalogi v čisto novej podobi. Občudovali smo junaštvo gospodičine Ledarjeve, ki je tako zadovoljno izpila grenki kozarec „tete Zajbeljnovke“. Kor se je odlikoval v vseh pevskih točkah s posebno preciznostjo v izpeljavi svoje naloge. Končno naj nam bode dovoljeno izreči še gorko željo, da se pri tej, kakor pri družih za predstave pripravljenih in uže predstavljanih igrah odstranijo strašni in kosmati germanizmi, ki so nam posebno zadnjič bobneli na uho. Vsaj oder je prvi faktor za likanje jezika, in krivde pisateljeve in prestavljalčeve v tem obziru jako lahko popravijo.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V četrtek 18. marca 1875.

Zapravljivec.

Čarobni igrokaz s petjem v 3 dejanjih, po F. Rajmundu poslovenil J. Ogrinec.

O s o b e:

Vila Keristana	— — — — —	gdč. Podkrajškova
Azur, njen služni duh	— — — — —	gospod J. Noll.
Julij Blodvelj, bogat plemenitaš	— — — — —	gospod Schmidt.
Volk, njegov tajnik	— — — — —	gospod Sušteršič.
Volte, njegov strežaj	— — — — —	gospod P. Kajzel.
Roza, hišina	— — — — —	gdč. Piskarjeva.
Vitez Dumont	— — — — —	g. S. Paternoster.
Gospod Krasen,	Blodveljevi prijatelji.	gospod Pirék.
Gospod Klopeč,		gospod Rebolj.
Gospod Vivod,		gospod Eržen.
Gugelj, stavbar	— — — — —	gospod Trnovec.
Svetovalec Modrin	— — — — —	gospod Morie.
Amaliya, njegova hči	— — — — —	gdč. Ledarjeva.
Baron Svitelj	— — — — —	gospod Komarič.
Stara žena	— — — — —	gdč. Ilonova.
Juvelir	— — — — —	gospod Rus.
Vrtinar	— — — — —	gospod Goreneec.
Anka,	v 3 dejanji Voltejevi otroci.	gdč. Namrétova.
Janko,		m. Melchior.
Mihec,		m. Kolnikova.
Tinko,		* * *
Milko,	Blodveljevi prijatelji.	* * *
		* * *
	Sluge.	Lovci. Geniji. Točaj.
	Gostje.	Kmetje.

Kasa se odpre ob 7/2 uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.
Prihodnja slovenska predstava bo veliki ponedeljek 29. marca 1875.

Uradno naznanilo.

18. marca 1875.

Pod kuratelom: Alojzija Vesela, zaradi blaznosti. Oskrbnik njen je g. Josip Škofic, usnjari v Ljubljani.

Javne dražbe: L. Ničevo iz Vipave, 764 gl., 9. aprila (III. Vipava). — Josip Kernevo iz Suse, 3. aprila (III. Ljubljana). — Ma ija Brumerjevo iz Knežaka, 161 gl., 9. aprila (III. Ilirska Bistrica). — Jov. Črešnovarjevo iz Vač, 1000 gl., 3. aprila (III. Ljubljana). — Matija Franketovo iz Loža, 7. aprila (I. Lož).

Umrli v Ljubljani

od 12. do 15. marca:

Agat. Stenzel, soproga hišnega posestnika, 64 l., na osabljeni maternici. — Jos. Fašing, hči delavskega nadzornika, 11 l., na vnetici grla. — A. Puc, mizarско dete, 4 l., na vnetici grla. — Urša Levec, delavka, 27 l., na srčnej hibi. — E. Novrušek, krojaško dete, 10 tednov, na srčnej hibi. — Mar. Hočevlar, hči prižigalca mestnih svetilnic, 5 l., na jetiki. — Franc Rodović, dete mašin. kurjaveca, 13 mes., na vnetici grla. — Jul. Černič, delavka, 18 l., na hroničnej jetiki.

Dolajšna sornja 17. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71	gl.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	76	"	—	"
1860 drž. posojilo	112	"	60	"
Akcije narodne banke	963	"	—	"
Kreditne akcije	238	"	—	"
London	111	"	35	"
Napol.	8	"	88	"
C. k. cekini	5	"	22 1/2	"
Srebro	104	"	40	"

V „Rakovi jelši“ ležeča, dva orala obsegajoča

senožet

se daje na več let v najem. (79—2)
Natančnejše pogoje pové lastnik v Krakovem hiš. št. 31.

Tuji.

16. marca:

Evropa: Pajk iz Litije. — Kernreiter iz Dunaja.
Pri Slonu: Schoten iz Dunaja. — Jaje iz Podgore. — Vogel iz Steyra. — Sternbacher iz Pešte. — Heinriche, Tanzer iz Gradca. — gr. Pače iz Ponoviča. — Kubaek iz Dunaja. — Wilhelm iz Maribora. — Mayer iz Gradca. — Hladnik iz Idrije.
Pri Mali: baron Aldenburg iz Dunaja. — Lakner iz Nyregyhaza. — Trumpf iz Dunaja. — Heler iz Prage. — Dolencec iz Dunaja. — Sieber od Save. — Schmidt iz Dunaja. — Dresler iz Nevega mesta. — Lederer iz Dunaja. — Belak iz Gradca. — Drehsler iz Dunaja. — Neumeier iz Monakovega. — Koler iz Dunaja.
Pri Zamorci: Kesler iz Dunaja. — Kane iz Vipave. — Wely iz Št. Jurja. — Stauber iz Linca. — Schulz iz Dunaja. — Kozina iz Trsta. — Duzi iz Kranjskega.
Pri bavarskem dvoru: Gulič iz Sežane. — Hostar iz Radgone. — Benedic iz Trsta.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Št. 3675.

Razglas.

Po sklepu mestnega zbora od 12. marca t. l. se tem, ki imajo pravico voliti, naznanj, da bodo dopolnitvene volitve mestnega zbora za leto 1875 v mestni dvorani v naslednji vrsti:

- III volilni razred voli 5. aprila t. l. dopoldne od 8. do 12. ure 3 mestne odbornike. Če bo ožja volitev potrebna, vršila se bo ta isti dan od 3. do 6. ure popoldne.
- II volilni razred voli 3 mestne odbornike 6. aprila t. l. dopoldne od 8. do 12. ure, v ožji volitvi pa 7. aprila od 8. do 12. ure dopoldne.
- I volilni razred voli 2 mestna odbornika 8. aprila t. l. dopoldne od 8. do 12. ure in če bo ožja volitev potrebna taisti dan od 3. do 6. ure popoldne.

Zapisnik volilcev in glasovni listek pošljeta se brž ko je moč gosp. volilcem.

To se njim z pristavkom naznanja, da se po §. 39. tukajšnega srenjskega reda, kakšen ugovor proti veljavnosti dovršenih volitev najdalje osem dni pozneje mestnemu zboru predložiti mora.

Mestni magistrat v Ljubljani,

12. marca 1875.

(80—1)

Zahvala in priporočba.

P. t. gospodom odjemnikom izrekam zahvalo in priporočilo za dosedaj izkazano zaupanje mojemu ranjemu možu, ter ujudno javljam, da bodem podvzeto nadaljevala sama in se potrudila izvrševati promptno in vestno vsa naročila in se toraj gospodom odjemnikom priporočam s odličnim spoštovanjem

Marija Legatova,

(86—1)

lončarskega mojstra vdova.

Ljubljana, 18. marca 1875.

Natječaj.

Usljed zaključka gradskoga zastupstva od 11. ožujka 1875 imade se kod podpisanega gradskoga poglavarstva popuniti mjesto gradskoga živinara.

S ovim mjestom skopčama je godišnja platja od 500 fr. (pet sto forintih a. v.) i pravo na mirovinu po propisih postojećih za državne činovnike.

Natječatelji imadu svoje molbenice obložene diplomom živinara i dokazom, da su hrvatskom ili kojemu drugomu slavenskomu jeziku vješti, najkasnije do 31. ožujka t. g. ovamo podujeti. (78—2)

Gradsko poglavarstvo u Karlovcu,

11. ožujka 1875.

Za načelnika gradski sudac:

Makso Tuškan.

Denašnji številki je priložena priloga Iv. Alf. Hartmann-a v Ljubljani „Garantirano čiščenje in izboljšanje vina“.

Oznanilo.

Visoko c. kr. namestništvo je z odlokom dne 6. marca 1875 št. 3230 letni in živinski sejm, ki je v Konjicah na veliki četrtek, za takrat na

24. marca

preložiti dovolilo, ker je letošnji veliki četrtek tudi praznik D. Marije.

Občinski urad v Konjicah,

dne 14. marca 1875.

(87—1)

Dr. Mih. Lederer, župan.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.